ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Lenky Kaniové a soudců JUDr. Marie Žiškové a JUDr. Filipa Dienstbiera v právní věci žalobce: **E. A.**, zastoupen Mgr. Miroslavem Krutinou, advokátem se sídlem Vyšehradská 423/27, Praha 2, proti žalovanému: **Policie ČR, Krajské ředitelství policie hl. m. Prahy**, Odbor cizinecké policie, se sídlem Křižíkova 12, Praha 8, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 10. 2. 2016, čj. KRPA-53882-16/ČJ-2016-000022, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 3. 3. 2016, čj. 4 A 18/2016 – 38,

takto:

I. Kasační stížnost **se zamítá.**

II. Žalobce **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

III. Žalovanému **se** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti **nepřiznává.**

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

[1] Dne 17. 9. 2013 vydal žalovaný rozhodnutí čj. KRPA-348259/ČJ-2013-000022 o správním vyhoštění žalobce na dobu tří let a stanovil mu lhůtu k vycestování 20 dnů. Důvodem bylo opakované porušování právních předpisů a neoprávněný pobyt na území České republiky bez víza. Žalobce následně požádal o udělení mezinárodní ochrany; jeho žádost však nebyla úspěšná (viz rozhodnutí Ministerstva vnitra ze dne 29. 1. 2014, čj. OAM-335/ZA-ZA08-ZA14-2013). Důvodnost neudělení mezinárodní ochrany byla potvrzena také městským soudem (viz rozsudek ze dne 30. 6. 2015, čj. 4 Az 7/2014 - 64) a Nejvyšším správním soudem (viz rozsudek ze dne 2. 12. 2015, čj. 1 Azs 211/2015 - 43,

kterým byla odmítnuta kasační stížnost žalobce pro nepřijatelnost, tento rozsudek nabyl právní moci dne 9. 12. 2015). Rozhodnutí o správním vyhoštění se stalo vykonatelným dne 9. 1. 2016.

[2] Jelikož žalobce z území České republiky nevycestoval a nerespektoval tak rozhodnutí o správním vyhoštění, žalovaný v záhlaví specifikovaným rozhodnutím v souladu s § 124 odst. 1 písm. c) zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů (dále jen „zákon o pobytu cizinců"), rozhodl o zajištění žalobce za účelem správního vyhoštění a stanovil dobu zajištění na 30 dnů ode dne omezení osobní svobody. Mírnější opatření by podle žalovaného nebyla v případě žalobce účinná a uložení zvláštních opatření dle § 123b zákona o pobytu cizinců by byla z hlediska jednání žalobce nedostačující.

[3] Žalobce podal proti rozhodnutí žalovaného žalobu, kterou městský soud jako nedůvodnou zamítl a ztotožnil se tak se závěrem žalovaného, že byly dány podmínky pro zajištění žalobce. Ohledně stěžovatelova soukromého a rodinného života městský soud shodně jako žalovaný konstatoval, že jednání žalobce, který se začal zajímat o svou nezletilou dceru, s níž se od jejího narození po dobu pěti let vůbec nestýkal, až poté, co mu bylo v roce 2013 uloženo správní vyhoštění, se jeví jako účelové. Krajský soud nepovažoval za nutné provádět navržené výslechy svědků pro potvrzení skutečnosti, že žalobce svou dceru v současnosti vídá a že na ni platí výživné, neboť tuto skutečnost žalobce dostatečně doložil. Soud dospěl k závěru, že žalobce může své dceři nadále poskytovat výživné i ze země původu, kde by mohl vykonávat zaměstnání, které v České republice vykonávat nemůže, neboť zde nemá ani povolení k pobytu ani povolení k výkonu zaměstnání. Kontakt s dcerou je pak možný prostřednictvím elektronických médií, nebo v zemi, kde má žalobce pobyt povolený. Pokud jde o osobní vazby žalobce v České republice, tato otázka již byla náležitě posouzena v rozhodnutí o správním vyhoštění.

II. Důvody kasační stížnosti a vyjádření žalovaného

[4] Žalobce (stěžovatel) brojil proti rozsudku městského soudu kasační stížností z důvodu jeho nezákonnosti dle § 103 odst. 1 písm. a) zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s."), vady řízení podle § 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s. a nepřezkoumatelnosti ve smyslu § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s. Navrhl, aby Nejvyšší správní soud napadený rozsudek zrušil a vrátil věc městskému soudu k dalšímu řízení. Zároveň navrhl, aby soud přiznal jeho kasační stížnosti odkladný účinek, a požádal o osvobození od soudního poplatku.

[5] Nepřezkoumatelnost rozsudku spočívá dle stěžovatele v nedostatku důvodů, neboť městský soud se přes žalobní argumentaci ztotožnil se závěry žalovaného, avšak učinil tak bez řádného odůvodnění, úvahám soudu je věnováno toliko pět odstavců. Soud nezkoumal osobní situaci stěžovatele a rozsah a intenzitu jeho vztahu k nezletilé dceři a nevypořádal se ani s nabídkou společenské záruky předložené Spolkem Šalamoun.

[6] Nezákonnost rozsudku spatřuje stěžovatel v tom, že soud nesprávně posoudil vztah práva stěžovatele na jeho soukromý a rodinný život a zájmu státu na tom, aby nepobýval na území České republiky ve prospěch ochrany veřejného pořádku. Toto nesprávné hodnocení navíc vycházelo ze skutkového stavu, který nebyl dostatečně zjištěn. Stěžovatel

odkázal na usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 23. 11. 2011, čj. 7 As 79/2010 – 150, ze kterého vyplývá povinnost správního orgánu zabývat se v řízení o zajištění cizince také možnými překážkami správního vyhoštění. Soud k tomuto zaujal vnitřně rozporný názor, pokud na jednu stranu akceptoval, že stěžovatel o nezletilou dceru pečuje a podílí se na její výchově a výživě, a na druhou stranu uvedl, že vycestování stěžovatele je možné s tím, že se s dcerou může stýkat v zemi, kde má povolený pobyt a prostřednictvím elektronických médií. Pokud by takový paušalizovaný postup nezohledňující konkrétní osobní situaci stěžovatele byl řádný, nebylo by *de facto* možné považovat rodinný život za překážku vycestování. Tento postup soudu je v rozporu s čl. 8. Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod a s § 179 zákona o pobytu cizinců. Dcera stěžovatele se narodila a žije v České republice, má zde povolen trvalý pobyt a je žadatelkou o české občanství, stejně tak zde již 17 let žije její matka. Není proto reálné, aby sedmileté dítě přesídlilo do Gruzie, nebo aby do země samo cestovalo, což s sebou navíc přináší finanční náklady. Ani kontakt prostřednictvím elektronických médií bez osobní výchovy nemůže být považován za vyhovující čl. 8 Úmluvy, aniž je posouzen konkrétní vztah stěžovatele a jeho dcery, jeho rozsah a intenzita. Dokazování soudu bylo v tomto směru kusé a povrchní, soud neprovedl navržené důkazy výslechem osmi svědků, kteří sepsali čestná prohlášení dokládající skutečný a silný citový vztah stěžovatele s nezletilou dcerou. Soud taktéž nezdůvodnil svůj úsudek o účelovosti jednání stěžovatele, stejně jako tak neučinil ani správní orgán.

[7] Stěžovatel shrnul, že rozhodnutí o zajištění musí předcházet řádné zjištění skutkového stavu, bez něhož nelze dostát zásadě proporcionality a posoudit přiměřenost přijatého opatření. Pokud soud uvedl, že osobní poměry stěžovatele byly řádně posouzeny již v rozhodnutí o správním vyhoštění, opomíjí tím, že toto rozhodnutí bylo vydáno dne 17. 9. 2013, tedy téměř dva a půl roku před vydáním nyní napadeného rozhodnutí. V této době byl přitom skutkový stav co se týče vztahu mezi stěžovatelem a jeho nezletilou dcerou zcela odlišný od skutkového stavu aktuálního, neboť stěžovatel při podání vysvětlení dne 17. 9. 2013 uvedl, že se s bývalou družkou a jejich společnou dcerou nestýkají. Stěžovatel zdůraznil také důležitost komplexního posouzení jeho osobní situace – má v České republice veškeré rodinné zázemí, žije zde 20 let, navštěvoval zde základní školu, plně se zde integroval a se zemí původu ztratil veškeré vazby (v Gruzii žije pouze jeho babička v domově důchodců), hovoří plynně česky, Českou republiku považuje za svůj domov a v zemi původu již více než 20 let nebyl.

[8] Soud podle stěžovatele konkrétně nezdůvodnil ani svůj závěr o neuložení zvláštních opatření dle § 123b zákona o pobytu cizinců a nevypořádal se s žalobními námitkami týkající se povinnosti vykládat příslušná ustanovení zákona o pobytu cizinců eurokonformním způsobem. Nezabýval se ani výtkami vůči postupu správnímu orgánu, který dostatečně nepřihlédl k chování a postoji stěžovatele k oprávněnosti svého pobytu na území České republiky, který měl úmysl svůj pobyt dále zlegalizovat.

[9] Žalovaný se ve stanovené lhůtě ke kasační stížnosti nevyjádřil.

III. Posouzení věci Nejvyšším správním soudem

[10] Nejvyšší správní soud při posuzování kasační stížnosti hodnotil, zda jsou splněny podmínky řízení. Zjistil, že kasační stížnost má požadované náležitosti a je projednatelná.

[11] O návrhu na přiznání odkladného účinku soud nerozhodoval, neboť rozhodl bezodkladně o samotné kasační stížnosti a otázka odkladného účinku se tak stala bezpředmětnou. Stejně tak nerozhodoval o žádosti stěžovatele o osvobození od soudních poplatků, a to s odkazem na § 11 odst. 2 písm. i) zákona č. 549/1991 Sb., o soudních poplatcích, podle kterého je cizinec v řízení ve věcech rozhodnutí o zajištění od poplatku osvobozen.

[12] Kasační stížnost není důvodná.

[13] Jádro kasační argumentace spočívá v tom, že městský soud a žalovaný nesprávně a nedostatečně posoudily zásah do rodinného a soukromého života stěžovatele, který by mu vznikl vycestováním z území České republiky, resp. realizací rozhodnutí o správním vyhoštění. Stěžovatel zejména zdůrazňuje svůj vztah s nezletilou dcerou a také argumentuje ztrátou veškerých osobních vazeb v zemi původu – v Gruzii.

[14] Nejvyšší správní soud nejprve upozorňuje, že předmětem přezkumu v posuzované věci je rozhodnutí o zajištění stěžovatele za účelem jeho správního vyhoštění. Zkoumáno by proto mělo být zejména naplnění podmínek pro uložení zajištění dle zákona o pobytu cizinců. Stěžovatel byl zajištěn v souladu s § 124 odst. 1 písm. c) uvedeného zákona, podle kterého je policie „*oprávněna zajistit cizince staršího 15 let, jemuž bylo doručeno oznámení o zahájení řízení o správním vyhoštění anebo o jehož správním vyhoštění již bylo pravomocně rozhodnuto nebo mu byl uložen jiným členským státem Evropské unie zákaz vstupu platný pro území členských států Evropské unie a nepostačuje uložení zvláštního opatření za účelem vycestování, pokud cizinec nevycestoval z území v době stanovené v rozhodnutí o správním vyhoštění*“.

[15] Naplnění podmínek pro zajištění cizince dle citovaného ustanovení zákona o pobytu cizinců stěžovatel zpochybňuje pouze do té míry, že městský soud dostatečně nezdůvodnil závěr o neuložení zvláštních opatření dle § 123b zákona o pobytu cizinců. Městský soud se v této otázce ztotožnil s posouzením žalovaného, který se otázkou možného uložení zvláštních opatření podrobně zabýval (viz str. 3 – 4 napadeného rozhodnutí). Potvrdil tak závěr žalovaného, že vzhledem k dosavadnímu stěžovatelovu jednání, kdy stěžovatel měl z území České republiky vycestovat již na základě rozhodnutí o správním vyhoštění z roku 2012 a neučinil tak, by uložení zvláštních opatření nebylo dostatečné.

[16] Nejvyšší správní soud s tímto hodnocením souhlasí, neboť takový postup ve své rozhodovací praxi pravidelně potvrzuje. Například v rozsudku ze dne 18. 7. 2013, čj. 9 As 52/2013 – 34, konstatoval, že „[v]*olba mírnějších opatření než je zajištění cizince, mezi něž lze řadit [...] zvláštní opatření za účelem vycestování cizince, je vázána na předpoklad, že cizinec bude se státními orgány spolupracovat při realizaci tohoto opatření a že neexistuje důvodná obava, že se bude vyhýbat případnému výkonu správního vyhoštění. Pokud zde existují skutečnosti nasvědčující tomu, že cizinec bude případný výkon správního vyhoštění mařit, nelze*

dle § 123b odst. 3 zákona o pobytu cizinců přistoupit ke zvláštnímu opatření za účelem vycestování cizince.“

[17] Pokud měl tedy správní orgán konkrétní poznatky o tom, jak se cizinec postavil již ke své povinnosti opustit území na základě prvního rozhodnutí o správním vyhoštění (jedná se o rozhodnutí ze dne 18. 12. 2012) a existovaly tak skutečnosti nasvědčující tomu, že stěžovatel bude i další výkon správního vyhoštění mařit, nebylo namístě přistoupit ke zvláštnímu opatření za účelem vycestování cizince dle § 123b zákona o pobytu cizinců. Nejvyšší správní soud proto nepřisvědčuje stěžovatelově námitce, že by se městský soud nevypořádal s touto otázkou dostatečně, a nepřezkoumatelnost napadeného rozsudku v tomto ohledu neshledal.

[18] Stěžovateli je nicméně nutno dát za pravdu v tom, že v souladu s judikaturou rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu je třeba za určitých okolností i v rozhodnutí o zajištění zkoumat podmínky pro správní vyhoštění cizince. Rozšířený senát konkrétně v usnesení ze dne 23. 11. 2011, čj. 7 As 79/2010 – 150, publ. pod č. 3/2012 Sb. NSS, judikoval, že správní orgán má *„povinnost se zabývat v řízení o zajištění cizince podle § 124, § 124b nebo § 129 zákona* [...] *o pobytu cizinců* [...] *možnými překážkami správního vyhoštění, vycestování nebo předání tohoto cizince podle mezinárodní smlouvy v případech, kdy jsou mu tyto překážky v době rozhodování o zajištění známy nebo v řízení vyšly najevo. V takové situaci je povinen možné překážky před rozhodnutím o zajištění cizince předběžně posoudit a učinit si úsudek o tom, zda je správní vyhoštění, vycestování nebo předání cizince alespoň potenciálně možné.* Rozšířený senát zároveň konstatoval, že „[t]*aková úvaha správního orgánu tedy bude nezbytná např. v případě, kdy, jako v posuzované věci, budou správnímu orgánu již v době rozhodování o zajištění cizince známy skutečnosti, pro něž by důsledkem správního vyhoštění i pouhého předání, resp. nuceného vycestování cizince mohl být nepřiměřený zásah do jeho soukromého nebo rodinného života* [...]. *O zajištění cizince nelze rozhodnout, pokud zákonný účel omezení osobní svobody cizince nebude pravděpodobně možné uskutečnit. Správní orgán je naopak povinen v takovém případě cizince neprodleně propustit na svobodu“.*

[19] V posuzovaném případě stěžovatel spatřuje překážku vycestování v zásahu do jeho rodinného života spočívajícímu v přerušení osobního styku s jeho nezletilou dcerou. Stěžovatel zároveň zdůrazňuje, že jeho osobní a rodinné poměry nemohly být dostatečně posouzeny v rozhodnutí o vyhoštění ze dne 17. 9. 2013, neboť od této doby se jeho situace změnila. Nejvyšší správní soud se ztotožňuje se stěžovatelem v tom, že pokud jde o jeho vztah k nezletilé dceři, situace se od této doby skutečně změnila, neboť ze spisového materiálu vyplývá, že stěžovatel se začal s dcerou vídat právě až po vydání rozhodnutí o správním vyhoštění. Žalovaný i městský soud ostatně také správně vzali tuto novou okolnost v potaz při svých úvahách, zda nejsou dány překážky k vycestování cizince. Dospěli však ke shodnému závěru, že pokud se stěžovatel začal s dcerou vídat až po vydání rozhodnutí o vyhoštění, jeví se jeho jednání jako účelové. S tímto posouzením se kasační soud ztotožňuje. Stěžovatelův zájem o dceru je totiž zcela zjevně spojen až s reálnou hrozbou jeho vycestování ze země. Předtím (tedy prvních pět let života dcery) stěžovatel o dceru zájem nejevil, což sám nijak nezpochybňuje ani nevysvětluje. Za těchto skutkových okolností nelze považovat za nepřiměřený zásah do rodinného života stěžovatele, pokud bude s dcerou nadále udržovat kontakt pouze prostřednictvím elektronických médií,

případně v zemi, kde bude mít sám povolený trvalý pobyt, byť je nepochybné, že realizace kontaktu bude časově i finančně nákladnější a nebude tolik intenzivní jako v případě setrvání stěžovatele na území České republiky. Stejně tak bude stěžovatel moci lépe plnit svoji vyživovací povinnost, pokud bude žít v zemi, kde bude mít na rozdíl od České republiky povolení k pobytu a k výkonu zaměstnání. Nejvyšší správní soud proto stejně jako městský soud a žalovaný dospěl k závěru, že byť vycestováním dojde k určitému narušení rodinného života stěžovatele, nelze vzhledem ke konkrétním okolnostem případu hovořit o nepřiměřeném zásahu ve smyslu § 179 zákona o pobytu cizinců, resp. čl. 8 Úmluvy.

[20] Stěžovatel soudu dále vytýká, že neprovedl navržené důkazy ve formě svědeckých výpovědí, jimiž se snažil prokázat, že se se svou dcerou skutečně stýká a platí na ni výživné. Z napadeného rozsudku však vyplývá, že soud navržené důkazy neprovedl z důvodu jejich nadbytečnosti, neboť stěžovatel tvrzené skutečnosti doložil a městský soud mu uvěřil. Nejvyšší správní soud proto pochybení soudu v tomto směru neshledal; neprovedením důkazů ostatně ani nedošlo k žádnému zkrácení práv stěžovatele, neboť jeho tvrzení o tom, že se vídá s nezletilou dcerou a chová k ní citovou vazbu vzal soud za prokázané. Městský soud tedy zjistil skutkový stav věci dostatečně a posoudil individuální situaci stěžovatele; na rozdíl od stěžovatele však uvedené skutkové okolnosti nepovažoval za překážku pro vycestování stěžovatele, pro které by nemohl být stěžovatel zajištěn.

[21] Co se týče osobních poměrů stěžovatele, ty se od vydání rozhodnutí o správním vyhoštění nezměnily (ani v té době neměl stěžovatel žádné vazby na zemi původu a naopak již měl osobní vazby v České republice), a proto městský soud správně uvedl, že tyto okolnosti již byly řešeny v rozhodnutí o správním vyhoštění, které nyní není předmětem přezkumu. Příslušný správní orgán vzal tyto skutečnosti v úvahu, a přesto dospěl k závěru, že jednání stěžovatele opodstatňuje jeho správní vyhoštění. Nelze také přehlédnout, že stěžovatel se v České republice dopouštěl protiprávního jednání (byl několikrát odsouzen za trestný čin) a pobýval na území České republiky bez platného víza. Způsob, jakým se snažil stěžovatel svůj pobyt zlegalizovat – tedy žádost o udělení mezinárodní ochrany, případně spíše účelové navázání rodinných vazeb na území České republiky – není stěžovateli nijak ku prospěchu.

[22] I přes poměrnou stručnost odůvodnění napadeného rozsudku Nejvyšší správní soud neshledal jeho nepřezkoumatelnost. Městský soud se se všemi stěžejními žalobními námitkami dostatečně vypořádal a ztotožnil se se závěry žalovaného, které nebylo nutno dopodrobna opakovat. Za určité pochybení lze považovat, že se městský soud nijak nezabýval nabídkou společenské záruky Spolku Šalamoun, nicméně z jeho rozhodnutí je zjevné, že ani tato záruka by na výsledek posouzení důvodů zajištění stěžovatele neměla žádný vliv. Toto pochybení proto nemělo na zákonnost rozsudku vliv.

IV. Závěr a náklady řízení o kasační stížnosti

[23] Nejvyšší správní soud proto ze všech výše uvedených důvodů dospěl k závěru, že kasační námitky stěžovatele nejsou důvodné, a proto kasační stížnost podle § 110 odst. 1 s. ř. s., poslední věty, zamítl jako nedůvodnou.

[24] O náhradě nákladů řízení rozhodl Nejvyšší správní soud v souladu s ustanovením § 60 odst. 1 s. ř. s. ve spojení s ustanovením § 120 s. ř. s. Stěžovatel neměl ve věci úspěch, a nemá proto právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti. Žalovanému v řízení o kasační stížnosti žádné náklady nad rámec běžné úřední činnosti nevznikly, proto soud rozhodl, že se mu náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti nepřiznává.

P o u č e n í : Proti tomuto rozhodnutí **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 11. května 2016

JUDr. Lenka Kaniová
předsedkyně senátu